

IZGUBLJENA DIVJINA

Morda mislite, da imate radi naravo. Morda ob koncih tedna obiščete gozd ali se odpravite v hribe. A resnica je drugačna – ljudje se od narave vse bolj oddaljujemo. Ne zato, ker bi je ne marali, temveč zato, ker je preprosto ne opazimo več.

Kdaj ste nazadnje zares prisluhnili petju ptic? Ne le kot ozadju, temveč kot nečemu živemu, raznolikemu, edinstvenemu (in ne kot nadležnemu krakanju, ki vas je morda kdaj zbudilo iz sna). Se spomnite občutka trave pod dlanjo ali vetra, ki vam je razmršil lase? Tudi sama moram za odgovore na tako preprosta vprašanja kar dolgo premisliti. Predolgo. Takšni drobni trenutki razkrivajo, kako zelo smo izgubili stik z divjino.

Prav na to me je opozorila knjiga *Dnevnik mladega naravoslovca*. Avtor Dara McAnulty skozi iskrene zapise o svojem življenju v Severni Irski razkriva svet, ki ga večina med nami spregleda. Narava v njegovem pripovedovanju ni kulisa, temveč glavni lik – polna barv, zvokov in gibanja. Ljubi jo takšno, kot je.

»Divjina je moje zatočišče. Ko le sedim in opazujem, me odrasli navadno sprašujejo, ali sem v redu. Kot da ni v redu, če samo sedim in procesiram svet, razmišljam in opazujem, kako druge vrste preživijo svoj dan.« Ta misel me je posebej ustavila. V njej sem prepoznala nekaj, kar pogosto manjka tudi meni – dovoljenje, da se med vrvežem in hitenjem vsakdana ustavim in preprosto opazujem svet okoli sebe. Da ne le pustim, da dnevi in tedni in letni časi bežijo mimo mene, medtem ko ves svoj prosti čas porabim za učenje in ostale opravke.

Posebej pomemben se mi zdi tudi njegov razmislek o drugačnosti: »Številni ljudje mi pravijo, da 'nisem videti avtistično'. Niti sanja se mi ne, kaj to pomeni. Veliko 'avtistov' poznam in vsi smo videti različno. Nismo nekakšna razpoznavna vrsta. Ljudje smo.« Dara je bil žal v otroštvu namreč dolgo žrtev vrstniškega nasilja. S svojimi izkušnjami v knjigi tudi poudari, kako težko se je zanj med ljudmi vesti tako, da ne izstopa. S tem razbije stereotipe in pokaže, da diagnoza človeka ne določa – določa ga njegovo doživljanje sveta.

Ganila me je tudi njegova odločnost: »Ko si drugačen, ko si radosten in poln energije, ko se zdiš na vrhu vala vsakdana, ni to številnim ljudem niti malo všeč. Toda sam nočem utišati svojega navdušenja. Zakaj bi ga?« V teh besedah je pogum. Pogum, da ostaneš zvest sebi in svojemu navdušenju nad svetom.

Kot navdušen naravoslovec Dara pozna ogromno tako živalskih kot tudi rastlinskih in glivnih vrst. Ptice prepozna lahko tudi le po njihovem petju, kar se mi zdi izjemno. Med branjem sem večkrat vzela v roke telefon in si poiskala informacije o organizmih, ki jih omenja. Nisem želela ostati na površju – želela sem razumeti. In prav to je največji dar te knjige: prebudi radovednost. Naučila me je gledati počasneje, bolj pozorno.

Odkar sem knjigo prebrala, celo na tako preprosti in vsakdanji poti, kot je pot v šolo, opazujem drevesa, poslušam ptičje petje in razmišljam, kako lahko tudi sama prispevam k ohranjanju planeta. Narava ni nekaj oddaljenega – je tukaj in zdaj. Vprašanje je le, ali jo bomo znali videti in predvsem: opaziti.

Dnevnik mladega naravoslovca ni le knjiga o naravi. Je povabilo k spremembi. Je opomnik, da divjina ni izgubljena – izgubili smo jo mi. In morda jo lahko prav s takšnimi zgodbami znova najdemo.